

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Odchylky obecné úpravy řízení o přestupcích od obecné úpravy správního řízení
Diplomant/ka: Ondřej Mařík
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Ondřeje Maříka zpracovaná na téma „Odchylky obecné úpravy řízení o přestupcích od obecné úpravy správního řízení“.

Diplomant si jako svůj cíl vytkl úkol „*podat ucelený výklad o odchylkách přestupkového řízení od obecné úpravy správního řízení*“ společně se zasazením „*řízení o přestupcích do kontextu správního práva procesního a zároveň do kontextu projednávání trestních obvinění, kterými dle současného pojetí Evropského soudu pro lidská práva jsou i přestupky*“, a to včetně záměru „*upozornit na některé nedostatky nebo sporné otázky aktuální právní úpravy*“ (str. 2). Jakkoliv lze zhodnotit, že stanovený cíl je správně vymezený a dostatečně legitimní pro potřeby zpracování magisterské diplomové práce, jde zároveň o cíl nesměřující ke konkrétnímu zjištění, poznatku, analýze či například ověření předpokladu. Výsledky diplomantova zkoumání tak čtenář – zejména v důsledku způsobu uchopení práce a jejího cíle – nalezne v práci samotné, a nikoliv třeba v závěru práce, kde by je (jinak) mohl čekat. To je nicméně spíše metodická poznámka než kritika.

Struktura práce je logická, a odpovídá jejímu zadání. Diplomant vychází z obecného vymezení právní úpravy přestupkového řízení (resp. řízení o přestupcích), následně se věnuje ne právě snadné otázce vztahu mezi správním řádem a přestupkovým zákonem a v klíčové třetí kapitole své práce již rozebírá jednotlivé procesní odchylky vyskytující se v přestupkovém řízení oproti „obyčejnému“ řízení správnímu (tato kapitola, dále členěná do dalších podkapitol a oddílů, v zásadě odpovídá chronologii a procesní posloupnosti správního, resp. přestupkového řízení).

Výraznější chybou, která se nachází na pomyslné hranici mezi chybou strukturální a obsahovou, je nedůsledné členění textu do jednotlivých odstavců. Práce tak na řadě míst nejen že vytváří nepřehledné monolitické bloky textu, v nichž se čtenář jen obtížně orientuje, ale také v jednom (rozsáhlém) odstavci často rozebírá různá podtémata, která by si „zasloužila“ zvláštní pozornost zvýrazněnou právě rozčleněním do odstavců. Tento nedostatek je patrný například na str. 19, 20, 25, 26, 27, zejména pak na str. 31, 35, 54, 63 a řadě dalších.

Co do obsahu samotného práce v zásadě odpovídá běžným standardům kladeným na tento typ prací. Diplomant provádí čtenáře jednotlivými rozdíly správního řízení podle přestupkového zákona na pozadí úpravy správního řádu, tyto rozdíly identifikuje, zdůvodňuje a někdy též hlouběji analyzuje a hodnotí.

Text je sice prost výraznějších věcných a odborných nedostatků, nicméně diplomantovi se nevyhnuly některé drobnější lapsy či nesrovnalosti. Například:

- str. 9 – píše o „*right to a fair trail*“ namísto správného „*trial*“,
- str. 9 – Úmluva nebyla ratifikována „Českou republikou“, ale „Českou a Slovenskou Federativní republikou“,
- str. 9 – za číslem právního předpisu chybí zkratka „Sb.“,
- str. 16 – zákon č. 89/1950 Sb. nemohl, navzdory diplomantovu tvrzení, „*sloužit především k ochraně socialistického soužití*“, protože v té době společnost ještě socialismu nedosáhla, to se jí podařilo až Ústavou z roku 1960 (tento zákon přispívá teprve k socialistické „*výstavbě*“ a „*budování*“ socialismu),
- str. 26 – problematika orgánů rozhodujících o přestupcích na základě zvláštních zákonů by si patrně zasloužila větší prostor,
- str. 28 – odkaz na neexistující § 11 odst. 4 správního řádu,
- str. 34 – oznamovací povinnost se jistě nevztahuje pouze na „státní orgány“ atp.

Některá diplomantova tvrzení by jistě snesla buď přesnější vyjádření, nebo podrobnější argumentaci. Mezi ně patří třeba výrok, že „*ustanovení se aplikují standardně*“ (str. 29), jestli má přípustnost rozšíření okruhu účastníků zvláštním zákonem vliv na taxativnost jejich výčtu v přestupkovém zákoně (str. 32), zda lze z toho, že správní řád s výsledkem účastníka nepočítá, patrně opravdu dovést, že „*jeho provedení přichází v úvahu pouze v rámci tzv. sporného řízení*“ (str. 45), když si diplomant tamtéž uvádí, že okruh důkazních prostředků ve správním řádu je toliko demonstrativní (navíc zde autor namísto § 141 odst. 6 s.ř. chybně uvádí odkaz na § 146 odst. 1 s.ř.), nebo jestli je podle diplomanta řízení o přestupcích řízením sporným, když píše o „*zaručení kontradiktornosti*“ řízení (str. 46)?

Mezi spíše drobnější nedostatky je pak možné řadit nepříliš vhodně uváděné akademické tituly a hodnosti citovaných autorů (str. 2, 4, 17, 40, 61 atp.) nebo třeba – naštěstí spíše jen výjimečně se objevující – překlepy (třeba „*obsaženť*“ namísto „*obsažená*“ na str. 43 atp.).

Formální náležitosti jsou také standardní, předložená práce naplňuje většinu běžně požadovaných formálních znaků. Pokud se v této oblasti objevují chyby, jsou spíše drobnějšího charakteru, případně mají – zřejmě – původ v technickém zpracování práce (například chybějící datum u čestného prohlášení, chybějící rok vydání komentáře k Úmluvě na str. 10, chybějící mezera mezi paragrafem a jeho číslem na str. 11, 12, 25, 28, 32, 52 a dalších, nepřesně citované monografie zpracované více autory (u komentáře k přestupkovému zákonu od Jemelky a Vetešníka je uváděn pouze první z obou autorů, totéž u učebnice správního práva trestního, a dalších, u Hendrychovy učebnice nejsou uváděni autoři citovaných pasáží, některé citace jsou nepřesné (str. 4) či nejednotné v tom, že někdy je odkaz na judikaturu uváděn v poznámkách pod čarou, jindy v textu samotném (str. 55) atp.). Tím spíše, že zpravidla nejde o chyby zásadní, je třeba je vnímat jako zbytečné.

Ve světle výše uvedeného tak mám za to, že předložená diplomová práce splňuje jak strukturální, tak obsahové a formální náležitosti běžně kladené na diplomové práce. Některé nedostatky, které byly výše zmíněny, by podle mého názoru neměly představovat překážku

pro připuštění práce k ústní obhajobě, a předběžně – s výhradou bezproblémového výkonu diplomanta u obhajoby – ji navrhuji hodnotit stupněm Velmi dobře.

Otázky k diskusi

Kromě vyjádření se k výtkám zmíněným výše v tomto posudku by diplomant mohl zodpovědět následující otázky:

Ke str. 33 – jak by měl podle diplomanta správní orgán naložit s tvrzeným účastníkem-obviněným, třeba za situace, kdy se někdo bude snažit vzít vinu za přestupek na sebe, a „zachránit“ tak skutečného pachatele?

Ke str. 48 – do jaké míry lze podle diplomanta užít zajišťovací prostředek zákazu zrušení právnické osoby uplatnit proti právnické osobě zřízené veřejnoprávně, tj. zákonem nebo aktem aplikace práva vydaným na základě zákona?

V Plzni dne 26/03/2021

Podpis autora posudku